

Geachte mevrouw Helder en heer Kuipers,

Het vorige kabinet heeft als onderdeel van de herijkingsoperatie van de COVID-strategie de Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners ingesteld. Deze Taskforce is gevraagd concrete maatregelen te identificeren die op korte, middellange en langere termijn uitvoerbaar zijn en de beschikbaarheid van zorgprofessionals vergroten, alsmede deze behoefte verkleinen door bijvoorbeeld het werk anders te organiseren in crisistijd.

Voor de totstandkoming van dit advies heeft de Taskforce overleg gevoerd met zorgprofessionals. Zo heeft een klankbordgroep bestaande uit zorgprofessionals en HR-experts doorlopend gereflecteerd op de bevindingen van de Taskforce en is input vanuit de achterbannen van de betrokken werknemersorganisaties ingewonnen en meegenomen. De Taskforce is dankbaar dat zij, in deze drukke tijden, heeft kunnen overleggen met deze zorgprofessionals. Duidelijk is dat bij de coronabestrijding een uitzonderlijk groot beroep op hen is en nog onverminderd wordt gedaan. De Taskforce spreekt daarom ook haar waardering uit voor de geweldige inzet van zorgprofessionals de afgelopen twee jaar in deze COVID-19 crisis. Daarnaast merkt de Taskforce op dat er via vele initiatieven al het nodige gedaan is om de beschikbaarheid van personeel te vergroten. Ook daarvoor spreekt de Taskforce haar waardering uit. Dat laat onverlet dat het personeelsvraagstuk – zeker ook voor de langere termijn – onverminderd groot blijft.

In de bijlage treft u het eerste advies van de Taskforce aan waarin acht maatregelen voor de korte termijn (februari/maart 2022) worden geadviseerd. De acht maatregelen, zoals door de Taskforce geïdentificeerd, zijn onderverdeeld in drie thema's bestaande uit (1) herstel en behoud (2) passend werken en (3) het vergroten van het arbeidsaanbod. Daarbij is gekeken naar maatregelen die bijdragen aan een hogere en effectief beter opschaalbare c.q. flexibelere zorgcapaciteit in Nederland, ook door/met betere ondersteuning van zorgprofessionals. De voorgestelde korte termijn maatregelen in het thema 'passend werken' vragen voor een deel een regionaal samenwerkingsverband, waar zorgprofessionals in dienst kunnen treden met optimale flexibiliteit voor de duurzame inzet van deze professionals. Daarmee worden de nadelen die worden ondervonden ten aanzien van het ZZP-schap ondervangen. De Taskforce is van mening dat met betrekking tot het arbeidsmarktvragestuk de afgelopen periode afdoende nuttige rapporten zijn uitgebracht en stelt vast dat actie geboden is. De Taskforce heeft om deze reden symbolisch gekozen voor een beeldproduct en niet voor een uitgebreid rapport.

In het beeldrapport worden – naast de acht concrete maatregelen voor de korte termijn (februari/maart 2022) – een aantal verkenningen aangekondigd ten behoeve van de structurele maatregelen die bijdragen aan de optimalisatie van de inzetbaarheid van zorgprofessionals voor de (middel)lange termijn en die de Taskforce ook voor de toekomst kansrijk acht. Dit betreft:

- a. een verkenning van een crisisregeling die ten tijde van COVID-pieken of andere zorgcrises voor de benodigde flexibiliteit kan zorgen ten behoeve van zorgverleners. Hierbij wordt gekeken of aangesloten kan worden bij de crisisop-schalingsfasen zoals die voor COVID-19 zijn ontwikkeld door LNAZ. Als de fase 2d of hoger wordt bereikt, kan zorgpersoneel flexibeler worden ingezet door het – middels de voorgestelde crisisregeling – versoepelen van bestaande regelgeving. Onderdelen van een dergelijke crisisregeling zouden bijvoorbeeld kunnen zijn:
  - een verruiming van de BIG, door meer uit te gaan van bekwaam is bevoegd;
  - het mogelijk maken van tijdelijk meer werken en flexibele uitwisseling van personeel door de opschorting 30% herzieningssituatie WW en dekking van BTW-uitgaven bij uitleen personeel;
  - de mogelijkheid dat zorgprofessionals extra kosten van bijvoorbeeld kinderopvang vergoed kunnen krijgen door werkgevers middels een calamiteitenregeling per instelling.
- b. een beleidsverkenning instroombevordering om te bezien of de overgang van opleiding naar werk anders kan worden ingericht, teneinde zoveel mogelijk zorgprofessionals

beschikbaar te krijgen c.q. te behouden voor de zorg. Een aantal aspecten die daarin worden meegenomen zijn: het op grote schaal toepassen van duaal leren met innovatieve oplossingen voor de problematiek van begeleiding (andere rolverdeling onderwijs - zorg), het in crisistijd inzetten van studenten als onderdeel van hun studie, de inzet van medische studenten tijdens wachttijd voor co-schappen, het agenderen van de potentie van de opleiding Bachelor Medisch Hulpverlener (BMH). Hiervoor is het van belang helderheid te geven over de status en het vervolg van het beroep na het aflopen van het BMH-experiment. Ook gaat het om het opleiden voor combinatiebanen en bevorderen van de flexibele inzet door bijvoorbeeld CZO-Flex Level of taakdifferentiatie.

Over de uitkomst van deze verkenningen en het specifieke advies voor de (middel)lange termijn zal de Taskforce u begin maart informeren.

Naast bovenstaande voorgenomen crisisregeling en de beleidsmatige verkenningen, stelt de Taskforce zoals genoemd een achttal maatregelen voor die op de korte termijn (februari/maart 2022) kunnen bijdragen aan de ondersteuning van de optimalisatie van de inzetbaarheid van zorgprofessionals. Deze maatregelen kennen twee uitgangspunten.

1. *Het eerste uitgangspunt is dat maatregelen in eerste instantie gericht moeten zijn op behoud van onze huidige zorgprofessionals.* Pas daarna wordt ingezet op medewerkers met een zorgachtergrond die onze zorgprofessionals kunnen ontlasten, denk hierbij aan studenten en voormalig zorgprofessionals. Als laatste wordt gekeken naar het benutten van potentiële capaciteit buiten de zorg. Dit uitgangspunt is de expliciete wens van de zorgprofessionals zelf, zoals gebleken uit sessies met de klankbordgroep en reflectie vanuit de achterban van de betrokken werknemersorganisaties in de zorg.
2. *Het tweede uitgangspunt is zeggenschap voor en vertrouwen in zorgprofessionals.* Zorgprofessionals gaan nu al bijna twee jaar voorop in het bestrijden van de COVID-19 crisis. Dagelijks leveren zij fysiek en mentaal zware inspanningen. Het is tijd om deze zorgprofessionals – in de brede zin van het woord - centraal te stellen. Juist om ervoor te zorgen dat zij in de toekomst nog steeds met plezier en energie in de zorg kunnen en willen blijven werken. Hiervoor is zeggenschap essentieel. De Taskforce sluit aan bij de plannen zoals die er al liggen met betrekking tot zeggenschap, te denken valt aan de invulling amendement herstel/zeggenschap van Ellemeet en De Vries, werkagenda's zeggenschap door V&VN en de werkgeversorganisaties, CNO-advies monitor zeggenschap, afspraken in het kader van zeggenschap tussen werkgevers en werknemers, 'Merkbaar Beter' en programma Opinieleaderschap van NU'91. De Taskforce is van mening dat zeggenschap tezamen met de medezeggenschapsorganen moet worden vormgegeven, er ruimte moet zijn voor sociale dialoog en ingebed moet zijn vanuit goed werkgeverschap.

Daarnaast stelt de Taskforce dat, buiten de twee voornoemde uitgangspunten, een aantal zaken randvoorwaardelijk op orde zullen moeten zijn om de beschikbaarheid van zorgprofessionals te vergroten. Voor de toelichting op de maatregelen en randvoorwaardelijke zaken verwijs ik u nogmaals naar het beeldproduct in de bijlage.

Tot slot vraagt de Taskforce het kabinet om - daar waar relevant - voldoende financiering beschikbaar te stellen voor de bovenstaande geadviseerde maatregelen, uitgangspunten (zeggenschap) en om de randvoorwaardelijke zaken op orde te brengen. Zonder deze extra middelen zullen deze maatregelen niet uitvoerbaar zijn. Tevens vraagt de Taskforce het kabinet om in gesprek te gaan met zorgverzekeraars over de experimenteeruimte en wat zorgverzekeraars zelf kunnen doen om de flexibele inzet van personeel mogelijk te maken. Ook is het belangrijk in te gaan op de vraag welke kosten voor de korte termijn zouden kunnen worden gedekt uit de meerkostenregeling corona. Als het kabinet besluit de benodigde financiën beschikbaar te stellen, gaat de Taskforce ervan uit dat deze voorgedragen maatregelen op de korte termijn (februari/maart 2022) worden opgepakt door de actiehouders zoals in het beeldrapport voorgesteld. De Taskforce zal de betreffende actiehouders daarbij voeden met inzichten ten aanzien van benodigde gedragsveranderingen.

Hoogachtend,

Gerlach Cerfontaine, voorzitter van de Taskforce.